

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

ПОЯСНИТЕЛНИ СВЕДЕНИЯ към годишния финансов отчет за 2023 год., съгласно т.1.4 от Заповед № ЗМФ 1338/ 22.12.2015 г. на Министъра на финансите за прилаганата счетоводна политика през 2023 г. и за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи и зад балансови позиции

Аграрен университет – Пловдив е юридическо лице със седалище в гр. Пловдив /Решение на XXXVIII-то Народното събрание на РБ от 04.04.2001 г., обнародвано в ДВ бр. 35 от 2001 г./ и е приемник на Висш селскостопански институт, създаден с Указ № 382 на Президиума на Народното събрание на НРБ, обнародван в ДВ бр. 188 от 10.08.1950 г./. Като държавно висше училище има основен предмет на дейност подготовка и повишаване квалификацията на специалисти в аграрната сфера и развитие на науката в тази област. В съответствие със Закона за висшето образование АУ изготвя, изпълнява и отчита самостоятелен бюджет, който обхваща както учебната, така и научно-приложната и внедрителска дейност от обособените му звена Учебно-опитна и внедрителска база /УОВБ/ и Център за научни изследвания, трансфер на технологии и защита на интелектуалната собственост /ЦНИ/. Звената не са със статут на разпоредители от по-ниска степен. С Вътрешните правилници, те са обособени на отделна счетоводна отчетност – до оборотна ведомост, разчитат самостоятелно данъка върху приходите от стопанска дейност, изпълняват и отчитат, одобрен от Академичен съвет бюджет, както и средства по международни проекти, средства от КСФ, други фондове и институции на ЕС и от РА на ДФЗ.

Счетоводната политика на Университета е разработена в съответствие с действащите нормативни актове и вътрешните правила и нормативи, които са съобразени със спецификата на дейността.

Последна актуализация на счетоводната политика е утвърдена със Заповед № РД 16-1141/23.11.2017 г. във връзка със СБО от 2014 г. и последвалите го указания от МФ, с включването на АУ в СЕБРА от 03.05.2016 г. и въвеждане начисляването на амортизации на нефинансови дълготрайни активи в отчетността на бюджетните организации, съгл. ДДС 05/30.09.2016 г. Със същата заповед са утвърдени последните допълнения с Амортизационна политика и актуализация на Индивидуалния сметкоплан и Методиката за счетоводното отчитане на стопанските операции – приложения към Счетоводната политика на АУ. Допълнена е Инструкцията за документооборота. От 2019 г. е въведена промяна в подхода за отчитане на новите задължения за разходи във връзка с указание на МФ БЮ-№ 4/23.08.2018г.

първоначално по сметки от гр. 6. Отчетността на стопанската дейност е извършена по аналитични партии на тези сметки с цел идентифицирането им и възможност за контрол и определяне на дължимия данък. Запазен е реда за отчитане на данъка по раздел V, глава 33 от ЗКПО /предишен чл. 2в от ЗКПО/ - на тримесечни периоди, който намира отражение по сметки 7190 и 4512 – реално дължимият данък, по 7014 и 7682 – преотстъпеният данък. Данъчното законодателство регулира внасянето на дължимия за годината данък – еднократно до 31 март на следващата година, без авансови вноски.

Приходите от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми са отчетени като приход в момента на получаването им, съгл. т. 20.1 от ДДС 20/2004 г. В края на 2023 г., в съответствие с указанията на ДДС 14/2013 г. са приложени отчетни процедури за начисляване на корективи за вземания и задължения за тези от тях, които не са получени чрез трансфер от други бюджетни организации или чрез РА на ДФЗ директни плащания и пазарни мерки и които са безусловни. Сторнирани са отчетените такива от 2022 г.

Извършен е преглед на направените от бюджета на университета разходи и придобиване на активи и установените подлежащи на финансиране със средства от помощи и дарения са отчетени като коректив на вземания за помощи и дарения.

При отчитане на приходите и разходите е спазен принципа за текущо начисляване, като са отчетени всички приходи и разходи за 2023 г., в съответствие с указанията на т. 49 от ДДС № 20/2004 г. по документи, получени до **22.01.2024 г.**

Върнати получени приходи и възстановени направени разходи са отчетени в намаление на приходите, респ. разходите, независимо от отчетния период, за който се отнасят и в намаление на параграфа, по който са отчетени.

Възстановени неусвоени суми, получени от други бюджети или средства от ЕС са отчетени по съответния параграф за трансфери, по който са получени, но със знак -/-.

Възстановени от бюджета средства за непризнати разходи по Оперативни програми са отчетени като предоставен трансфер между бюджети и СЕС.

Преведени от университета суми на други бюджети, са отчетени със знак -/- по съответния трансферен параграф.

Получените чрез трансфер аванси по донорски програми и усвояването им /до размера на верифицираните разходи/ са отчетени по реда на ДДС 08/16.09.2014 г. като разчет и съответно коректив.

При извършения преглед не са установени вземания за възстановяване на средства по донорски програми.

Всички платени авансово от бюджета за сметка на СЕС разходи, придобиване на активи и трансфери за поети данък и осигурителни вноски, които се очаква да бъдат възстановени са отчетени в СЕС.

За усвояването на средствата по донорски програми се води зад балансова отчетност по сметки от подгр. 994 за националното, на ЕС и друго съфинансиране по международни проекти.

Информацията по сметки от гр. 6 и 7 е представена преди приключването им със сметки от подгр. 12, както и на сметки от подгр. 980, 986 и 994 - преди приключване със сметка 9989.

Паричните потоци от дейността са отчетени по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2023 г., утвърдена от

МФ и за тях са изготвени: Отчет за касово изпълнение на приходите и разходите по бюджета – формуляр Б-3, за средства на ЕС – макет СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА /за средствата от РА на ДФ „Земеделие” и СЕС-3-ДЕС за другите средства от ЕС, както и Б-3 /с код 33/ за чуждите средства. Направен е анализ на взаимовръзките между отчетността на касова и начислена основа. В приложение към отчета, те са представени по приходни, разходни, трансферни и финансиращи позиции за всяка отделна отчетна група.

Възприет е подход на отчитане на показателя „нови задължения за разходи“ при реализацията на ангажимента, включително при авансови плащания към доставчици и изпълнители, с изключение предоставяне на аванси на персонала за командировки, при които новите задължения за разходи се отчитат при отчитането на аванса. Наличните ангажименти на 01.01.2023 г. са общо 511 622,88 лв. Отчетени са поети ангажименти, вкл. измененията за 3 910 176,77 лв. Реализирани са ангажименти на стойност 3 178 407,23 лв. Наличните ангажименти на 31.12 са на стойност 1 243 392,42 лв.

Отчетените нови задължения за разходи са 3 272 445,58 лв.

Материалните запаси /без растениевъдна и животновъдна продукция/ са отчетени по реда на СС 2. При придобиване те са оценени: по доставена стойност /историческа цена/ - при закупуване; по себестойност – при придобиване по стопански начин и по справедлива цена – при безвъзмездно получени.

Не са отчетени преоценки /обезценки/ на материални запаси, поради липса на различия с нетната им реализуема стойност /наличностите са от последните доставки в края на годината/.

Материалните запаси при тяхното потребление са отписани по средно претеглена стойност.

Дълготрайните материални активи при придобиване са оценени по цена на придобиване /покупна, вкл. разходи за въвеждане в експлоатация; себестойност или справедлива цена/. Определени са следните стойностни прагове на същественост за признаване на ДМА:

- балансово признати активи, които попадат в обхвата на дефиницията по т. 2 от СС 16 и са със стойност над 1 000 лв. /без ДДС/ се третират като дълготрайни;
- компютърна конфигурация с обща стойност над 500 лв. /без ДДС/ се третира като ДМА за всеки един компонент /компютър и монитор/, независимо от индивидуалната им стойност и се завеждат като отделни активи;
- Земи, прилежащи към сгради и съоръжения – независимо от стойността се признават балансово.

Следните дълготрайни материални активи са капитализирани в отчетна група ДСД:

- Земи, без прилежащите към сгради и съоръжения – независимо от стойността;
- трайни насаждения – върху земи, които са капитализирани в ДСД независимо от стойността им. Върху земи, прилежащи към сгради или съоръжения са капитализирани при стойностен праг 1000 лв. без ДДС. инфраструктурни обекти – независимо от стойността;
- ДМА с художествена и историческа стойност – независимо от стойността;
- книги за библиотеката – независимо от стойността.

първоначално по сметки от гр. 6. Отчетността на стопанската дейност извършена по аналитични партии на тези сметки с цел идентифицирането им и възможност за контрол и определяне на дължимия данък. Запазен е реда за отчитане на данъка по раздел V, глава 33 от ЗКПО /предишен чл. 2в от ЗКПО/ - на тримесечни периоди, който намира отражение по сметки 7190 и 4512 - реално дължимият данък, по 7014 и 7682 - преотстъпеният данък. Данъчното законодателство регулира внасянето на дължимия за годината данък - еднократно до 31 март на следващата година, без авансови вноски.

Приходите от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми са отчетени като приход в момента на получаването им, съгл. т. 20.1 от ДДС 20/2004 г. В края на 2023 г., в съответствие с указанията на ДДС 14/2013 г. са приложени отчетни процедури за начисляване на корективи за вземания и задължения за тези от тях, които не са получени чрез трансфер от други бюджетни организации или чрез РА на ДФЗ директни плащания и пазарни мерки и които са безусловни. Сторнирани са отчетените такива от 2022 г.

Извършен е преглед на направените от бюджета на университета разходи и придобиване на активи и установените подлежащи на финансиране със средства от помощи и дарения са отчетени като коректив на вземания за помощи и дарения.

При отчитане на приходите и разходите е спазен принципа за текущо начисляване, като са отчетени всички приходи и разходи за 2023 г., в съответствие с указанията на т. 49 от ДДС № 20/2004 г. по документи, получени до **22.01.2024 г.**

Върнати получени приходи и възстановени направени разходи са отчетени в намаление на приходите, респ. разходите, независимо от отчетния период, за който се отнасят и в намаление на параграфа, по който са отчетени.

Възстановени неусвоени суми, получени от други бюджети или средства от ЕС са отчетени по съответния параграф за трансфери, по който са получени, но със знак -/-.

Възстановени от бюджета средства за непризнати разходи по Оперативни програми са отчетени като предоставен трансфер между бюджети и СЕС.

Преведени от университета суми на други бюджети, са отчетени със знак -/- по съответния трансферен параграф.

Получените чрез трансфер аванси по донорски програми и усвояването им /до размера на верифицираните разходи/ са отчетени по реда на ДДС 08/16.09.2014 г. като разчет и съответно коректив.

При извършения преглед не са установени вземания за възстановяване на средства по донорски програми.

Всички платени авансово от бюджета за сметка на СЕС разходи, придобиване на активи и трансфери за поети данък и осигурителни вноски, които се очаква да бъдат възстановени са отчетени в СЕС.

За усвояването на средствата по донорски програми се води зад балансова отчетност по сметки от подгр. 994 за националното, на ЕС и друго съфинансиране по международни проекти.

Информацията по сметки от гр. 6 и 7 е представена преди приключването им със сметки от подгр. 12, както и на сметки от подгр. 980, 986 и 994 - преди приключване със сметка 9989.

Паричните потоци от дейността са отчетени по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2023 г., утвърдена от

При капитализиране на книгите за библиотеката, съгласно Счетоводната политика на АУ са оценени няколко фактора:

1. Да съставляват библиотечен фонд.
2. Отчетени са по агрегирана стойност.
3. Издания, получавани чрез предплатен абонамент са инвентирани еднократно, като една единица с агрегирана стойност след получаване на цялата годишна поредица. До този момент разходи са отчетени като незавършен процес на придобиване до размера на реално получените издания.

Със Счетоводната политика е прието последваща оценка на ДМА да се извършва по допустимия алтернативен подход.

Към 31.12.2023 г. са отчетени:

- Неамортизируеми активи с отчетна стойност 25 821 803,11 лв.;
- Амортизируеми активи с отчетна стойност – 35 706 313,96 лв. в т. ч. напълно амортизирани с отчетна стойност 2 855 249,87 лв.

При начисляване на амортизациите на амортизируемите активи са прилагани определените с Амортизационната политика:

- Групи активи и срок на годност по групи на амортизируеми активи;
- Индивидуално определяне от комисия на остатъчната стойност на актив;
- Метод на амортизация – линеен за всички активи;
- Подход на брутно отразяване на отчетната стойност и акумулирана амортизация при прехвърляне между бюджетни организации;
- Подход на месечно разпределение на годишната амортизационна квота;
- Амортизиране за две години, независимо от очаквания срок на годност на амортизируеми активи с първоначална отчетна стойност до 1500 лв., което не се прилага за компютърни конфигурации, освен когато очакваният реален срок на годност е 2 години;
- Праг за пренебрегване на определена остатъчна стойност – когато отговаря на условието: равна или по-малка от 100 лв..

Към 31.12.2023 г. са начислени амортизации на амортизируеми активи, както следва:

- В отчетна област „Бюджет“ – 7 996 503,30 лв.
- В отчетна област „ДСД“ – 332 842,71 лв.

С отписаните амортизируеми активи са отписани начислени амортизации в размер на 19 407,78 лв. в отчетна област „Бюджет“.

Текуща поддръжка и ремонти за възстановяване първоначалното състояние на актива, независимо от стойността са изписани на разход.

При извършения преглед за отчетни процедури по т. 16.6.1. от ДДС 20 от 2004 г. не са установени неотчетени разходи.

Получени са активи, прехвърлени от МОН, като същите са оценени по справедлива стойност и е отчетен приход от прехвърлени финансови активи в размер на 4 301.34 лв. и нефинансови дълготрайни активи в размер на 2 889,97 лв.

Наличните ДМА, вкл. в процес на придобиване са с балансова стойност 16 071,00 лв.

Нематериалните дълготрайни активи са отчетени съгласно т. 38.2.1 от ДДС 20 при условията за приложимостта на СС 38.

При придобиване те са оценени по цена на придобиване. Програмните продукти са признати като дълготрайни активи, независимо от стойността на която са придобити, а за всички останали стойностният праг на същественост е 1 000 лв./без ДДС/. Към 31.12.2023 г. нематериалните дълготрайни активи са с балансова стойност 68 548,87 лв.

Разходи за нормално поддържане на актива са признати за текущи – обучение, реклама, поддържане на патенти и др.

Към 31.12.2023 г. не е отчетено ползване на чужди ДМА.

По повод изготвяне на ГФО е извършена инвентаризация на всички активи и пасиви. Липси на продукция - признати за фири на стойност 144,83 лв. Към датата на изготвяне на ГФО не е приключила процедурата по бракуване. Отписани са активи от брак, утвърден при предходната инвентаризация.

При инвентаризацията на разчетите са изписани на разход вземания по аванси към 17 доставчика на обща стойност 16 920,47 лв.

В резултат на изпратени писма 33 бр. писма за потвърждаване на разчетите не са установени не начислени задължения за разходи или вземания за приходи за 2023 г.

Наличните земи и трайни насаждения са балансово признати. Към 31.12.2023 г. те възлизат на 25 809,445,19 лв., без изменение за отчетния период.

Активите с художествена стойност и книги са признати балансово и към 31.12.2023 г. са на стойност 425 615,83 лв.

Краткосрочните вземания първоначално са признати по стойност на тяхното възникване, а тези във валута по централен курс за деня. На валутните вземания са извършени преоценки към датата на всяка операция с тях и в края на всеки месец, респ. на отчетния период.

Сумата на начислените разходи за провизии за персонала е 969 964,48 лв. по „Бюджет“, вкл. осигурителните вноски, като са спазени указанията по т. 19.7 на ДДС № 20/2004 г.

Няма непредвидими събития и такива, настъпили след датата, към която е съставен счетоводният отчет, съгласно СС-10.

Получени през 2023 г. активи по финансов лизинг няма. Придобити при условия на търговски кредит /под формата на финансов лизинг/ ДМА /енергоэффективни дейности на сгради/ няма.

Сумата на реализираните курсови разлики, отчетени като финансов разход е 1 504,35 лв. в стопанска област "Бюджет". Няма отчетен финансов приход. От преценка на валутни активи (ПРП) са отчетени положителни преоценки в размер на 271,47 лв. В края на отчетния период валутните активи са оценени по заключителен курс на БНБ – за евро 1,95583; за канадски д.- 1,33577 лв.; за щ.д. 1,76998 лв. и за британска лира - 2,25054 лв. Спазени са изискванията на т. 8.4 от ДДС № 20/2004 г.

През отчетния период не са регистрирани сделки между свързани лица, оповестено съгласно СС- 24.

Движението и наличностите от биологични активи и земеделска продукция е представено в отделни справки – Приложение № 1. Биологичните активи се оценяват при първоначалното им признаване по справедлива стойност. База за определянето ѝ е действащата цена на борсата /пазара/ за съответната продукция.

В университета, селскостопанската дейност подпомага учебната дейност, като целта е не печалба, а придобиване на умения и приложение на придобитите знания в практиката. В тази връзка финансовият риск е по-висок. В изпълнение на приетата стратегия за управление на финансовия риск и взети от Академичен съвет решения са пребазирана част от учебните полски участъци на терена на АУ и редуцирани животните във фермите.

За отчетна група "Бюджет"

Към 31.12.2023 год. активът на баланса е 58 521 хил. лв. Началният баланс на 01.01.2023 г. е в размер на 57 907 хил. лв. Измененията в активите през отчетния период са обусловени от следните причини:

През отчетния период е увеличен размерът на ДМА от 52 800 532,80 лв. на 53 198 771,07 лв. или с 358 238,27 лв., като увеличението е в резултат на следните изменения по видове активи:

Начислена амортизация 8 329 346,01 лв. намалена за отписаните/прекласифицирани активи с 22 366,52 лв. или увеличение на балансовата стойност с 398 238,27 лв.

Нематериалните дълготрайни активи в края на периода са с балансова стойност 68 548,87 лв. Намаление със 35 443,07 лв. в резултат на следните изменения:

- Увеличения на отчетна стойност общо 5 537,97 лв. от закупени;
- Намаление на отчетна стойност общо 9 477,13 лв. от бракувани;
- Амортизация за 2023 г. с обща стойност 40 980,99 лв.

При преминаването към СБО, въведен през 2014 г., земите и трайните насаждения са капитализирани в ДСД, с изключение на земя, прилежаща към сгради и съоръжения, която е призната балансово по „Бюджет“. Към 31.12.2023 г., трайните насаждения върху земя, отчетена по бюджета са заведени също в бюджет. По баланс към 31.12.2023 г. са отчетени по „Бюджет“ земя, прилежаща към сгради и съоръжения с трайни насаждения върху нея на стойност 23 641 575,74 лв.

База за отнасяне на земите към отчетните групи „Бюджет“ или ДСД е Актът за публична държавна собственост. Поради липса на разписана от МФ дефиниция на понятието „прилежаща към сгради и съоръжения“, в Счетоводната политика на университета е залегнал принципът на разграничаване в зависимост от това, има ли на актувания имот застрояване или поставяне на съоръжение. За актуваните незастроени имоти, земята е възприето да се капитализира в ДСД. Трайните насаждения се отчитат в съответствие с отчетността на земята, като е възприето балансово признаване в „Бюджет“ при праг от 1000 лв. и капитализиране в ДСД независимо от стойността.

Биологичните активи и селскостопанската продукция са представени в отделни справки /Приложение № 1/.

За просрочените вземания от клиенти, вкл. за наеми се води и зад балансова отчетност по сметки от гр. 991. Тези за наеми са 43 924,10 лв. при

110 810,05 лв. за предходния период. Просрочените вземания от клиенти са с намаление и възлизат на 1 388,76 лв. Намалението на просрочените вземания спрямо 2022 г. е в размер на 66 885,95 лв. То е в резултат на събрани просрочени наеми, разходи за консумативи /ТБО, ел. енергия и вода/ и начислени неустойки по договори с наематели, поради епидемиологичната обстановка в страната. Това е основание да търсим начини за доброволно плащане, като се подписват споразумения за разсрочено издължаване на забавените наеми и други плащания, заедно с текущите. По този начин са събрани повече просрочени вземания отколкото по съдебен път. В съда се внасят искове като последна мярка.

Вземания по предоставени аванси 71 858,38 лв. при 92 107,80 лв. за 2022 г., които включват:

4020 – 42 450,45 лв. при 42 412,64 лв. за 2022 г., представляващи вземания от доставчици, местни лица по предоставени аванси /платени суми за абонамент, застраховки и доставки за следващ отчетен период/.

4040 – от чуждестранни лица – 29 407,93 лв. при – 49 695,16 лв. за 2022 г. за абонаменти, без провизии.

В други вземания – 132 831,92 лв. при 155 248,45 лв. за 2022 г. са включени салдата на сметки:

4213 – няма

4243 – 4,00 лв. при 1 454,00 лв. за 2022 г. – намаление спрямо началното състояние от несъбрани такси от докторанти. От тях провизии 4,00 лв.

4254 – няма

4522 – 2 276,06 лв. при 4 027,93 лв. за 2022 г. Отчетени разчети с бюджетни организации – предплатени такси за обучение в докторантури и участие в научни форуми. Провизирани 2 276,06 лв.

4659 – 123 532,92 при 128 237,59 лв. за 2022 вземания от СЕС за прети осигурителни вноски. Без начислени провизии.

4871 – няма

4885 – няма

4886 – 2 330,00 лв. вземане от чуждестранно лице.

4887 – 4 509,31 лв. при 6 684,26 лв. за 2022 г., представляващи вземания за платени от университета разходи за ел. енергия, вода, телефони и други разходи за сметка на трети лица.

4960 - 179,63 за 2023 г., а за 2022 г. в размер на 1 591,48 лв. - за вземания от бюджета – ДДС върху покупките с право на данъчен кредит за разходи мес. декември 2023 г. – по фактури от 2024 г.;

Наличностите към 31.12.2023 г. от парични средства в банкови сметки са както следва:

- бюджетни сметки в лева	-	4 703 833,46 лв.
- бюджетни сметки във валута	-	<u>3 327 412,80 лв.</u>
Общо:		8 031 246,26 лв.

Наличностите във валута са в размер на 1 701 279 евро и същите са по бюджетна сметка, открита за отчитане средства по международни проекти.

Изменението е в увеличение спрямо началното състояние с 727 826,83 лв.

Салдото по сметка **5114** включва дялови участия в "ИКАР" - 210 лв.; и в Селскостопанска академия - 10 лв., които са с несъществен размер.

Разполагаемият капитал на АУ към края на отчетния период възлиза на 16 342 911,71 лв. за отчетна група "Бюджет".

Задълженията към доставчици – 93 279,51 лв.: включват салдата на сметки:

4010 – 67 640,49 лв. при 103 239,96 лв. от 2022 г., представляващи неразплатени доставки на ел. енергия, природен газ, вода и топлофикация за мес. декември;

4971 в размер на 25 639,02 лв.

Задължения по получени аванси – 2 944,28 лв.: включват салдата на сметки:

4120 – 2 096,77 лв. при 76 696,77 лв. за 2022 г. Отчетена извършена през 2014 г. реконструкция и модернизация от наемател на нает имот, собственост на АУ, стойността на който се прихваща от месечни наемни вноски за 10-годишен период.

4140 – 847,51 лв. при 847,51 лв. за 2022 г.

Задължения за пенсии, помощи, стипендии, субсидии: 6 050,00 лв. при 3 250,00 лв. за 2022 г. Същите включват:

4241 – задължения към студенти – местни лица за награди и стипендии /депонирани/ 4 850,00 лв.

4252 – задължения към студенти – чуждестранни лица за стипендии – 1 200,00 лв.

Задължения за данъци, мита и такси: 37 627,81 лв. при 22 206,01 лв. от 2022 г. Те включват:

4511 – 7 292,43 лв. ДДС за мес. XII.

4512 – При начално състояние 22 031,98 лв. задължение за данък по ЗКПО от 2022 г. в края на периода е в размер на 30 335,38 лв. – задължение за 2023 г. – дължимо до 31 март 2024 г.;

Други краткосрочни задължения – 3 072 341,71 лв. при 2 671 538,17 лв. от 2022 г.: включва салдата по сметки:

4393 – 5 622,81 лв. задължение за възстановяване на неверифицирани разходи по ОП - Студентски стипендии;

4523 – 3 408,00 лв.

4682 – 3 041 746,78 лв. при 2 653 572,30 лв. за 2022 г. – неусвоени суми по оперативни програми, директни плащания и други финансираня от РА на ДФ „Земеделие”, по секторна програма „Еразъм”, подлежащи на отчитане в СЕС; ОП Студентски практики.

4831 – 8 637,62 лв. средства, събрани в полза на консигнанти, от продажба на консигнация;

4895 – без остатък

4897 – 7 312,33 лв., представляващи задължения към трети лица за внесени суми с неустановен характер;

4898 – няма

4970 – 5 614,17 лв. /-/, коректив на задължение за възстановяване на неверифицирани разходи.

Провизии и отсрочени постъпления: включват салдото на

4230 – 969 964,48 лв. при 706 394,29 лв. за 2022 г., представляващи начислени компенсируеми отпуски, съгл. СС - 19, ведно с дължимите осигурителни и здравни вноски в изпълнение на т. 19.7 от указанията, дадени с писмо ДДС № 20/2004 г. Същите са с увеличен размер от предходния период в резултат от увеличениния обем на заплатите.

4989 – 8 847,00 лв..

Задбалансови активи - 2 810 439,03 лв. при 2 792 957,27 лв. за 2022 г.:

9120 – 33 898,91 лв. при 31 234,41 лв. за предходния период отчетени чужди материални запаси, в т.ч. и движението на получени и продадени учебници и други издания, приети от АУ за продажба при условия на консигнация – от името на АУ и за сметка на външни издателства.

9289 – 778,80 лв., без промяна от 2022 г. - условни вземания от др. дебитори /при констатиране кражби/, съгл. т. 2.6 от ДДС 20/2004 г. и други подобни.

9909 – 2 764 224,11 лв. при 2 749 406,85 лв. за 2022 г. Отчита движението и състоянието на активи, които са със стойност под минималния праг на същественост, изписани в употреба. Отчетени са увеличения от закупени активи.

9978 – 11 537,21 лв., без съществена промяна спрямо предходната година. Отчита материални активи, които не са включени в стопанския оборот на университета.

Задбалансови пасиви – 1 243 392,42 лв. при 511 622,88 лв. за 2022 г.:

9200 – 1 243 392,42 лв. при 511 622,88 лв. за 2022 г. отчетени поетите задължения по договори за доставка на стоки и услуги – по Д-та са реализираните и намалени стойности на ангажиментите, по К-та е отчетена стойността на възникналите и увеличени стойности на договорените ангажименти.

Отчетени са само ангажименти, касаещи бюджет. За поети ангажименти по договори, сключени в изпълнение на дейности, които следва да се отчетат по реда на СЕС през 2018 г. са приложени указанията на ДДС 04/2010 г. във връзка с ДДС 14/12.12.2014 г., като са посочени в поети и реализирани ангажименти по СЕС.

Друга задбалансова отчетност

9913 – отчетени са просрочени вземания от клиенти в размер на 1 388,76 при 6 380,56 лв. за 2022 г.

9915 – отчита просрочия по наемни вноски – 43 924,10 лв. при 110 810,05 лв. за 2022 г. Увеличен размер на просрочените наемни вноски и консумативи. С някои от наемателите са сключени споразумения за разсрочено плащане, ведно с текущите наеми. По този начин се събират повече вземания.

9919 – 10 610,77 лв. при 12 941,87 лв. за 2022 г. Отчетени са онези салда по сметки 4213,4243, 4254, 4522, 4871, 4887, които са в просрочие. Намалението е в резултат на несъбрани в срок вземания.

9800 – възникнали ангажименти за разходи през 2023 г. в размер на 3 452 091,99 лв. при 1 405 940,83 лв. за 2022 г. Отчетени ангажименти по сключени договори за доставки по наблюдаваните показатели, които са свързани с бюджетната дейност на университета.

9801 – ангажименти с незабавна реализация – 835 608,87 лв. при 1 506 576,64 лв. за 2022 г. Отчетени всички останали ангажименти за разходи.

9803 – реализирани ангажименти за разходи, свързани с бюджетната дейност – 3 272 445,58 лв. при 3 945 327,74 лв. за 2022 г. Увеличението е в резултат на по-голям обем реализирани ангажименти.;

9804 – трансфери на ангажименти от бюджет към СЕС – 53 177,71 лв. за осигуряване на дейности, подлежащи на отчитане в СЕС. Отчетени са и вътрешни потоци /трансфери в отчетна група/, трансфери между звена;

9805 - Прехвърлени ангажименти за разходи от/към други бюджетни организации в размер на 4 301,34 лв.

9808 – отчетени потоци от увеличения и намаления на ангажименти с резултат 89 594,12 лв. намаление;

9809 – анулирани ангажименти на стойност 324 203,49 лв.

9860 – възникнали нови задължения за разходи, отчетени по бюджет – 3 272 445,58 лв. при 3 945 327,71 лв. за 2022 г. Сумата отразява всички начислени задължения за разходи по бюджета, независимо кога са платени, включително и тези по корективни сметки. Авансовите плащания през 2023 г. са включени.

В отчетна група “СЕС” са обособени три области за отчитане средства от: КСФ – по СЕС-КСФ за оперативни програми НОИР, РР и РКБИ, от РА на ДФЗ – СЕС-РА за директните плащания и пазарни мерки и други средства от ЕС – СЕС-ДЕС за трансгранични и транснационално сътрудничество, секторни програми Еразъм, Леонардо да Винчи, VII-ма рамкова програма. Паричните средства постъпват и се разходват по бюджетната сметка на университета, респ. звената. Разходите се отчитат в СЕС, независимо дали е получено или не финансиране.

Във връзка със СБО от 2014 г., разполагаемият капитал и в трите обособени части на СЕС е отнесен по сметка 1001. За СЕС-РА стойността му е 68 167,68 лв., за СЕС-КСФ – 24 353,61 лв., или общо 92 521,29 лв. , без изменение спрямо 2022 г.

Активът на баланса на отчетна група СЕС възлиза на 3 048 600,89 лв. при 2 692 818,42 лв. за 2022 г.

Краткосрочните вземания възлизат в размер на 3 048 600,89 лв. при 2 692 818,42 лв. за 2022 г. Същите са от отчетени:

- Предоставени аванси в размер на 6 849,66 лв. при 4 623,48 лв. за предходния период;
- Други вземания в размер на 3 048 600,89 лв. при 2 692 818,42 лв. за 2022
- Краткосрочните задължения към 31.12.2023 г. са в размер на 125 329.03 лв. при 59 714,33 лв. за 2022 г. Те представляват: задължения към бюджета за поети данък и осигурителни вноски – 125 329.03 лв.

Към 31.12.2023 г. са отчетени нови задължения за разходи, начислени в СЕС на стойност 608 449.01 лв.

В отчетна група “Други сметки и дейности” са отчетени: паричните средства по откритата през 2004 г. набирателна сметка, които са в размер на 45 260,98 лв. при 38 740,50 лв. за 2022 г. Същите представляват задължения за временно съхраняваните по набирателната сметка чужди средства от гаранции и депозити на участници в процедури, в които университетът е „възложител“.

Към 31.12.2023 г. в отчетна група ДСД са капитализирани ДМА с балансова стойност 3 841 039,23 лв. при 3 835 246,79 лв. за 2022 г. Намалението е в резултат на начислени амортизации на амортизируемите активи и следните изменения през периода:

За трите отчетни области е направен анализ на взаимовръзките между отчетността на начислена основа по сметки от СБО 2014 г. и на касова основа по параграфи на ЕБК за 2023 г. Различията, които се получават между двете отчетности са в резултат на изменение на наличностите по материални сметки, разчети, счетоводни корективи, които нямат отражение върху касовата отчетност като безвъзмездно получени активи, брак, увеличения и намаления от преоценки и други събития.

По отчета за приходите и разходите Отчетна група „Бюджет“

Приходите, които са начислени за 2023г. са 2 804 126,92 лв. при 2 803 780,99 лв. през 2022 г. или увеличение със 391 501 лв. Същите включват:

Приходи от услуги:

7110 – приходи от такси за обучение и от различни услуги, анализи, експертна и консултантска дейност – 2 616 362,07 лв. при 2 609 585,97 лв. за 2022 г. Увеличение е в частта на приходи от такси за обучение на докторанти и приход от анализи на акредитирана лаборатория.

Приходи от наеми:

7121 – от наем на имущество – 148 644,31 лв. при 150 463,14 лв. за 2022 г. В отчетения приход е включена и сумата от 60 000 лв. признати за отчетния период приходи, прихванати през 2014 г. за извършен от наемателя основен ремонт на наетия имот. Минимално увеличение на приходите от наеми в резултат на прекратената епидемиологична обстановка в страната. Отчитаме, че нередовните наематели стават все повече. Събирането на наеми, дори присъдени от съда в наша полза е невъзможно. Обичайно е прекратяването на договорите и напускане на наемателите, но ново отдаване се реализира все по-трудно.

7123 – от наеми на земя – 39 120,54 лв. при 43 731,88 лв. за 2022 г. Увеличението е вследствие сключени нови договори.

Данъци, осигурителни вноски и приравнени:

7014 – отчетен преотстъпен данък по раздел V, гл. 33 от ЗКПО, съгл. т. 12.2.14 от ДДС № 20/2004 г – 2 446,76 лв. при 1 881,15 лв. за 2022 г.;

Други приходи:

7198 – 17 980,89 лв. при 10 583,71 лв. за 2022 г. приходи от санкции, неустойки и обезщетения, съгласно клаузите на сключени договори и обезщетения за ползване след изтичане срока на договорите;

7199 – 3 361,20 лв. при 4 161,14 лв. през 2022 г. Незначителни по размер приходи от продажба на тръжна документация и предадени на вторични суровини бракувани активи.

Продажба на материали, стоки, продукция:

7113 – от продажба на земеделска и др. продукция – 297 850,72 лв. при 174 078,47 лв. за 2022 г. Нивото им е по-високо от предходната година.

7114 – от продажба на стоки /книжарница/ - 15 228,28 лв. при 11 733,91 лв. за 2022 г.

7115 – от продажба на млади животни- 27 518,12 лв. при 24 088,91 лв. за 2022 г.

Продажба на нефинансови ДА:

7142 – от продажба на продуктивни животни- 4 012,80 лв. при 2 132,80 лв. за 2022 г. Незначително изменение. Продажбите имат инцидентен характер.

Коректив на приходите:

7190 - в Д-та – 30 335,38 лв. начислен данък по раздел V, гл. 33 от ЗКПО в ефективния му дължим размер, съгл. т. 12.2.14 от ДДС 20. За 2022 г. той е 22 031,98 лв. Незначително изменение. Възможностите за осъществяване на стопанска дейност и наемотдаване на висшите училища са ограничени и имат характер на помощна за основната им дейност, поради което приходите от нея имат сравнително постоянен размер, респ. начисления данък.

Приходи от застрахователни събития:

7191 – 2 709,11 лв.

Помощи и дарения от ЕС:

7402 - без остатък.

Помощи и дарения от страната:

7411 - 14 550 лв. приход от получени помощи и дарения от страната;

7413– 8 364,39 лв. при 2 557,37 лв. за 2022 г. приход от получени помощи и дарения в натура от страната;

Разходите, начислени за 2023 г. възлизат на 16 592 845,57 лв. при 15 623 441,00 лв. за 2022 г. или увеличение със 969 404,57 лв. Същите включват:

Разходи за материали:

6010-6019 – 1 120 613,52 лв. при 1 186 513,33 лв. през 2022 г. за материални разходи. Намалението на разходите е свързано с икономии от страна на Аграрен университет;

Разходи за външни услуги и наеми:

6021-6029 и 6071 – 649 232,33 лв. при 1 296 615,80 лв. за 2022 г. Намалението е в резултат на икономии на разходите за текущи ремонти и др.;

Разходи за амортизации:

6030 – 6039 – 1 189 541,69 лв. при 843 516,40 лв. за 2022 г. Увеличението е в резултат на придобити ДМА и отнаправената преоценка през 2022г.

Разходи за възнаграждения:

6042 – 9 570 987,70 лв. за заплати по трудови правоотношения при 8 748 771,11 лв. за 2022 г. През 2023 г., във връзка с увеличената минимална работна заплата и увеличени индивидуалните заплати по академични длъжности, за постигане на по-справедливо заплащане за притежавани образователна и научна степен.

6043 – няма

6044 и 6046 – 473 481,27 лв. при 437 215,33 лв. през 2022 г. за други възнаграждения. Увеличението е основно в частта на възнагражденията по извън трудови правоотношения, което е свързано с по-голям обем възлагани по граждански договори дейности и преминаване към сключване на трудови.;

6047 и 6048 – начислени разходи за провизии на персонал, съгл. т. 19.7.6 от ДДС 20 – за очакваните през 2024 г. разходи за отпуски, вкл. осигуровки –

969 964,48 лв. и сторнираните за 2023 г. провизии – 706 394,29 лв. – със значително увеличение в резултат на: увеличеният размер на работните заплати, съпътствано от по-висок доход и осигурителни вноски;

6049 – няма

Разходи за осигурителни вноски:

6051-6055 – разходи за осигурителни вноски от работодателя 1 722 244,65 лв. при 1 586 125,97 лв. за 2022 г. Изменението е в увеличение поради увеличените размери на осигурителните вноски и по-голяма база от ФРЗ;

Разходи за данъци и такси:

6061-6067 – разходи за данъци и такси 157 212,92 лв. при 111 129,98 лв. за 2022 г.

Разходи за командировки:

6093 и 6094 – 109 052,46 лв. разходи за командировки при 141 663,75 лв. за 2022 г. Намалението е в резултат на намалените дейности по Националните научни програми;

Разходи за застраховане и др. финансови:

6201 и 6203 – 15 757,83 лв. при 17 611,23 лв. за 2022 г. разходи за застраховки на недвижими имоти, техника и МПС, както и при командировки в чужбина. Плащания за следващи отчетни периоди са отчетени в аванси;

Други нелихвени разходи:

6090 – платен членски внос в международни организации - 914,20 лв. при 1 017,03 лв. за 2022 г.;

6091 – 500,00 лв.;

6095 – 981,73 лв. санкции и неустойки за забава;

6098 – 5 848,13 лв. разходи за представителни цели.

Балансова стойност на продадени нефинансови активи:

гр. 61 – представлява отчетните стойности на продадени активи – общо 284 261,96 лв. при 168 852,09 лв. за 2022 г. Увеличението е в резултат на завишения обем и себестойност на добита продукция и активи;

Разходи за лихви:

6277 – без остатък.

Трансфери за домакинства:

6411, 6412 и 6421 – 724 277,13 лв. при 614 926,85 лв. за 2022 г. Увеличението е в резултат на промяна в условията за предоставяне и размерите на стипендиите по ПМС 90. С промяна на Постановлението и от МОН се отпускат допълнителни стипендии за студентите от приоритетни професионални направления, които са финансирани допълнително, както и допълнителни стипендии на докторанти по коефициент за интензивност на научната дейност. Тук се отчита и финансирането на студенти и докторанти за участия в национални и международни прояви и на монголски студенти по Спогодба;

Текущи субсидии и трансфери към други лица:

6451 – 15 269,09 лв. разходи за членски внос в нетърговски организации в страната /т. 31 от ДДС 14/2013 г/;

Разходи за активи, капитализирани в ДСД:

6079 – 1 669,34 лв. разходи за придобиване на книги за библиотеката. Активите са капитализирани в ДСД;

Корективи за разходи и придобиване на активи:

6501 - 44 326,11 лв. разходи за създаване на ДМА по стопански начин;

6503 – отчетени разходи за придобиване на материални запаси /продукция/ по стопански начин – 243 103,29 лв. при 279 799,30 лв. за 2022 г. в съответствие с изискванията на т. 50

Трансфери и финансови операции:

Трансфери – получени трансфери с 577 432,57 лв. повече спрямо 2022 г.:

7522 - 12 251 637,69 лв. при 11 567 987,48 лв. за 2022 г.

7532 – 15 579,92 лв. /Д-т/ при 181 720,81 лв. /Д-т/ за 2022 г. Сумата представлява авансово платени от бюджета на университета разходи по проекти, отчитани по СЕС.

7500 – въведена 2016 г. за отчитане разчетите при плащанията в СЕБРА- с равни обороти в системата на АУ;

7501 – трансферите в системата на АУ с равни обороти;

7682 - 59 927,25 лв.

Резултат от финансови операции:

7391 и 7392 – 1 504,32 лв. при 1 358,14 лв. за предходната година и представляват реализирани отрицателни курсови разлики от операции с валутни активи и пасиви / т. 8.4 от ДДС № 20/2004 г. и т. 6 от ДДС 05/2015 г./;

Преоценки и други събития: Отчетени са 182 487,86 лв.

7601 – 72 534,63 лв. вътрешни некасови трансфери между „Бюджет“ и СЕС – при 97 787,80 лв. за 2022 г. Придобитите със средства от ЕС активи и разчети по ДДС са прехвърлени в „Бюджет“.

7602 – 1 818,06 лв. отписан библиотечен фонд, капитализиран в ДСД;

7614 – услуга на стойност 1 165,07 лв. безвъзмездно предоставена от МОН.

7801 – няма

7994 – без остатък.

6915 – 53 327,00 лв. отписани през годината други вземания.

6992 и 6993 – 53 643,10 лв. бракувани през годината активи.

Изменението в нетните активи, отчетено в резултат за 2023 г. е в размер на 15 345 614,08 (+) лв. при 14 277 097,25 (+) лв. за 2022 г.

По отчета за приходите и разходите Отчетна група „СЕС“

Отчетени приходи в размер на 766 411,50 лв. при 1 344 071,46 лв. за 2022 г.

7481 и 7402 – получени 755 966,20 лв. помощи и дарения от ЕС и отчетени корективи 10 445,30 лв. -/-

Отчетените разходи със средства на ЕС са 1 351 342,16 лв. при 1 913 488,51 лв. за 2022 г.

Трансфери, отчетени за 2023 г. в размер на 1 012 588,73 лв. при 1 171 690,32 лв. за 2022 г.

7532 – получени трансфери от други бюджетни организации – 997 008,81 лв.

7522 – платени от бюджета на АУ за дейности по проекти, финансирани със средства от ЕС 22 655,10 лв.

Преоценки и други събития:

7601 – 72 534,63 лв. прехвърлени в „Бюджет“ активи, придобити със средства от СЕС и разчет по ДДС

Изменението в нетните активи, отчетено в резултат за 2023 г. е в размер на 352 791,68 лв./+/- при 502 879,94 лв./+/- лв. за 2022 г.

По отчета за приходите и разходите Отчетна група „ДСД“

Отчетени разходи в размер на 63 917,89 лв. при 54 903,28 за 2022 г. Те включват:

6037 – начислени амортизации на амортизируеми активи 62 277,55 лв.

7609 – 1 640,34 лв. корективи за капитализирани в ДСД активи – библиотечен фонд

7602 – **1 818,06** лв. от отписан библиотечен фонд.

Изменението в нетните активи, отчетено в резултат за 2023 г. е в размер на 158 863,72 лв./-/ при 179 063,32 лв./+/ за 2022 г.

Представеният годишен счетоводен отчет за 2023 год. на АУ с всичките приложения и пояснителните сведения за счетоводната политика, представя действителното състояние на активите и пасивите на Университета и на финансовите резултати от основната и спомагателните дейности, осъществени през годината. В него намират отражение, касовото изпълнение на бюджета и СЕС, резултатите от проведената инвентаризация, начислените амортизации, начислените компенсируеми отпуски, други провизии и корективи на вземания и задължения, отчетени са ангажиментите и новите задължения за разходи. Счетоводната отчетност е организирана в съответствие с изискванията на ЗС, реда и условията за прилагане на СС от бюджетните предприятия, принципите на ДДС 20/2004 г., СБО и последвалите го указания на министъра на финансите.

Гл. счетоводител:

/И.Наджиян/

/проф. д-р Христина Янчева/